1853. N°. 44

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 13 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 April.

Gisteren had hier een allerdroevigst ongeluk plaats. Een metselaarsknecht met name Zirkzee, staat in de lijstgoot van een huis aan de Hoogewoerdsbrug om een pan in het dak te steken, verliest zijn evenwigt en stort nog met de pan in de hand achterover uit de goot op de straat. Hij is zwaar aan 't hoofd gewond, bewusteloos naar 't Acad. ziekenhuis vervoerd. Heden is hij nog in leven en bij zijne kennis, doch in zeer bedenkelijken toestand. Hij is 24 jaren oud en ongehuwd.

— In het *Algemeen Handelsblad* van gisteren n°. 6657, 2de editie, wordt een berigt uit den *Nieuwsbode* overgenomen, betrekkelijk de benoeming door den Paus van eenen Aartsbisschop en drie Bisschoppen, waarbij onder anderen wordt te kennen gegeven, dat de indeeling der Bisschoppelijke zetels enz. *is vastgesteld in overeenstemming met de consideratien van Z. M. regering zelve.*

Ook in dit opzigt is dat berigt onjuist. De regering is over die indeeling en benoeming niet geraadpleegd geworden, en heeft er geene consideratien over gegeven. Vermits zij reeds eenen geruimen tijd geleden aan het Hof van Rome, in antwoord op de door dat Hof gedane aanvrage, had verklaard dat de Grondwet aan ieder kerkgenootschap de vrijheid geeft zijne *inwendige* organisatie naar goedvinden te regelen, moest zij aan die regeling, die eene *zuiver kerkelijke* aangelegenheid is, vreemd blijven, zoo als zij dan ook werkelijk vreemd daaraan gebleven is. (*Staats.-Cour.*)

— Blijkens een verslag van den Nederl. Consul-Generaal te Londen, medegedeeld door de *Staats-Courant*, overtrof de invoer der meeste artikelen uit Nederland gedurende 1852 dien van 1851; vooral wat betreft boter, kaas, granen, vlas en vee; de invoer van boter uit Denemarken, Hanover en Hamburg neemt insgelijks toe, en de qualiteit daarvan is zoodanig verbeterd, dat die boter thans met de beste Nederl. gelijkstaat.

De voornaamste artikelen van invoer uit Nederland naar Londen in 1852 waren: boter 194,441 centenaars, 310,708 vaten en 419 kisten; kaas 61,297 cent., 22,345 kisten en 3,998,225 stuks; vlas 11,907 balen en 268 cent.; granen 176,048 quarters, 590 zakken; meel 2206 cent.; vee 23,249 kalveren, 39,636 ossen en koeijen, 56 paarden, 166,059 schapen, 4889 varkens; aardappelen 17,067 cent. en 14,005 zakken en manden, aardappelenmeel 436 cent.; suiker 272,301 brooden, 4880 vaten en 265 kisten (tegen 775,787 brooden, 6973 vaten en 1077 kisten in 1851) tabak 1489 kisten, 91 vaten, 83 pakken en 21 balen; van wollen goederen zijn ingevoerd voor 15,025 £.

Uit Nederlandsche havens zijn te Londen in 1852 ingeklaard:

a. Britsche schepen 554, metende 145,537 tonnen, te weten: van Amsterdam 77, van Rotterdam 316, van Harlingen 111, van Medemblik 14, van Dordrecht 1, van het Nieuwe Diep 22, van het Nieuwe Diep en Amsterdam 2, van Schiedam 2 en van Java 9 (tegen 2 in 1851).

b. Nederlandsche schepen 391, metende 53,229 tonnen; hiervan kwamen er van Amsterdam 96, van Rotterdam 91, van Harlingen 4, van Groningen 74, van Medemblik 2, van Dordrecht 40, van Workum 81, van Franeker 2 en van Middelburg 1 schip.

c. Schepen onder andere vlaggen 57, waarvan 51 uit Amsterdam. Bovendien kwamen nog uit vreemde havens 132 Nederl. schepen, metende 12,865 ton, te Londen aan. Voorts is een 30-tal der groote Nederl. schepen in Engeland bevracht om goederen en passagiers naar Australië en Oost-Indië te vervoeren, en het is te verwachten dat deze vraag naar Nederl. schepen toenemen zal.

De voornaamste artikelen van uitvoer uit Londen naar Nederland, in 1852, waren: koffij 4,443,818 ℔, suiker 112,257 cent., katoen 25,754 cent., indigo 922,992 ℔, rijst 90,947 cent., peper 48,229 ℔, tabak 1,199,838 ℔, salpeter 7855 cent., thee 246,399 ℔, zijde 51,458 ℔.

De meeste dier artikelen zijn in 1852 vermeerderd.

Naar Nederlandsche havens zijn, in 1852, te Londen uitgeklaard:

a. Britsche schepen 352, metende 89,355 tonnen, te weten: naar Amsterdam 59, naar Rotterdam 252, naar Harlingen 27, naar het Nieuwe Diep en Amsterdam 6, naar Medemblik 2, naar Java 5 en naar Suriname 1, benevens 18 schepen onder vreemde vlaggen, metende 1173 tonnen, naar Amsterdam.

b. Nederlandsche schepen 221, metende 37,037 tonnen, te weten: naar Amsterdam 76, naar Rotterdam 106, naar Dordrecht 36 en naar Java 3. Voorts zijn nog naar vreemde havens te Londen uitgeklaard 63 Nederlandsche schepen, metende 11,035 tonnen.

Nog zijn in 31 Engelsche havens 951 Nederl. schepen aangekomen, waaronder 154 te Hull, 128 te Liverpool en 101 te Sunderland.

'S GRAVENHAGE, 12 April.

Z. M. heeft bij besluiten gedagteekend den 8sten en 9den dezer benoemd: tot Kapit.-Kwartiermeester bij het instructie-bataillon, den 1sten Luit.-Kwartiermeester W. R. van den Meer, van het 8ste regement infanterie; bij het 5de regement tot Kapitein van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant M. A. van Sassenberg, van het corps; tot Kapitein van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant A. G. M. Roeloffzen, van het 5de regement van het wapen.

— Bij Z. M. besluiten van den 10den dezer, zijn benoemd: tot Kantonregter te Purmerend Mr. W. H. Suringar Jr., thans plaatsvervanger van den Kantonregter te Amsterdam, n°. 3; en tot Substituut-Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Noordholland, Mr. H. Bosscha, Advocaat en Regterplaatsvervanger in de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam.

— Eergisteren middag heeft er ten hove een groot familie-diner plaats gehad, waaraan ook H. M. de Koningin-Moeder deel genomen heeft; zijnde dit de tweede maal na het overlijden van Koning Willem II, dat dit heeft plaats gehad.

— HH. MM. de Koning en Koningin hebben ll. Zaturdag de Tentoonstelling der Kon. Ned. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, met hunne tegenwoordigheid vereerd. Onder geleide van HH. bestuurderen, hebben HH. MM. deze uitmuntende en smaakvol gerangschikte verzameling van planten met de meeste belangstelling bezigtigd en herhaaldelijk hunne bijzondere tevredenheid deswege betuigd. De tentoonstelling blijft tot en met 14 dezer geopend. Niet minder dan 1450 verschillende nommers, verscheidene duizende voorwerpen uitmakende, zijn ingezonden door 63 personen.

— Burg. en Weth. dezer gemeente hebben bekend gemaakt dat de gewone paardenmarkt, bij gelegenheid der kermis, dit jaar zal worden gehouden in de Maliebaan, en dat door het Gemeentebestuur is uitgeloofd eene premie van f 75, voor het schoonste span inlandsche tuigpaarden, en door twee liefhebbers van paarden eene premie van f 50, voor den schoonsten dekhengst.

— De Kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente heeft zich bij adres tot den Koning gewend tegen de goedkeuring en wettige erkenning der Pauselijke hierarchie. Dit adres grondt zich inzonderheid op het bezwaar dat de Aartsbisschop en Bisschoppen bij eede verbonden zijn den Paus te beloven dat zij de Ketters, Scheurmakers en wie ook tegen den Paus of zijne opvolgers opstaan, zoo veel in hun vermogen is, zullen vervolgen en aanvallen, waardoor, naar het oordeel der adressanten, de regten gekrenkt worden van allen, die alzoo willekeurig buiten de Katholieke (algemeene) Christelijke kerk gesloten, niet meer beveiligd zullen zijn tegen gewelddadige poging om hen tot de dus genoemde alleen ware en zaligmakende kerk terug te brengen. Zij meenen dat de wettige erkenning door den Staat van Bisschoppen, die door zoodanigen eed gebonden zijn, in lijnregten strijd is met den eed, door Z. M. gezworen, om alle godsdiensten in het Rijk gelijkelijk te beschermen.

— De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, komen morgen (Woensdag) 's namiddags ten 2 ure bijeen, ter hervatting hunner werkzaamheden.

— Heden is bij den Hoogen Raad verworpen het beroep in cassatie van C. Kemme en P. Mingelen, requiranten van een in hooger beroep gewezen arrest, van het Hof in Zuidholland, waarbij zij zijn veroordeeld ter zake van laster in gedrukt geschrift.

— Donderdag avond is alhier de laatste vergadering, gedurende dit jaargetijde, gehouden van de afdeeling 's Gravenhage der Vereeniging tot afschaffing van den Sterken Drank. De waarnemende President, de Heer Erlman, deelde een overzigt mede van het verhandelde in de afgeloopene vergaderingen, en gaf kennis, dat er gedurende de drie eerste maanden van dit jaar weder een 50-tal leden was toegetreden. Eene talrijke schare woonde deze vergadering bij. Men verneemt dat de algemeene vergadering der Vereeniging dit jaar alhier zal worden gehouden.

ROTTERDAM, 11 April.

Naar wij vernemen, zal op den 26sten April e. k., alhier plaats hebben de jaarlijksche algemeene vergadering van de vereeniging van Israëlitische godsdienst-onderwijzers in Zuidholland, alwaar het verslag en de rekening van het vorige jaar zal worden voorgedragen. Als spreker zal optreden de Heer A. D. Lutomirski.

GOUDA, 10 April.

In navolging van vele andere plaatsen is door den raad dezer stad besloten, eene belasting te heffen op de honden, ten bedrage van *f* 5.— voor pleizierhonden en *f* 2.50 voor honden, die tot uitoefening van eenig beroep gebezigd worden.

AMSTERDAM, 11 April.

Heden namiddag ongeveer 3 ure is Z. M. de Koning, vergezeld van Z. K. H. Prins Hendrik, in de hoofdstad aangekomen. Langs den weg en op den Dam was eene talrijke menigte zaâmgevloeid, die den geëerbiedigden Vorst met gejuich begroette. Na op het paleis te zijn afgestapt, vertoonde zich de Koning op het balkon aan de bevolking, en ontving op nieuw de blijken harer gehechtheid en liefde. — Onder het gevolg van Z. M. bevindt zich de Generaal Omphal, ter vervanging van den Generaal Klerck, die door ongesteldheid wordt verhinderd den Koning te vergezellen.

— Heden overleed alhier de Heer A. Oltmans, verdienstelijk kunstschilder en Secretaris der maatschappij *Arti et Amicitiae.*

— Uit een woord ter herinnering aan J. W. Pieneman, in de *Amst. Cour.* van 11 dezer, ontleenen wij het volgende:

Pieneman werd op den 4den November 1779 te Abcoude geboren. Binnen den tijd van twee jaren echter begaf zijne moeder zich met hem, na den dood van zijnen vader naar Amsterdam, alwaar zij hem later voor den handel wilde doen opleiden. Maar vergeefs! De jeugdige Pieneman gevoelde een andere roeping. Hij sprak zijne keuze uit. Zij werd bestreden door moederlijke zorg en practischen zin van voogden en raadgevers. De knaap werd bij een behangsel-schilder in de leer gedaan, met de stille hoop dat het proza de poëzij zou overwinnen. Onwillekeurig gewende hij zich onder het oog van den behangselschilder J. van Kuyk, een even ijverig werkman als stipt en streng patroon, aan orde en geregelde werkzaamheid. De tusschenuren en de tijd dien de knaap aan zijn nachtrust ontwoekeren kon, besteedde hij met onvermoeiden ijver aan het nateekenen van modellen. Toen de knaap den jongelingsleeftijd bereikt had, bezocht hij de stads teeken-akademie en onderscheidde hij zich dadelijk door snelle vordering.

Op het einde der vorige eeuw behaalde hij reeds in den wedstrijd door de akademie geopend, het gouden eermetaal, in de klasse voor het naakt, levend model. Daarop volgde eene bekrooning van wege de maatschappij *Felix Meritis*, uitgeloofd voor de beste teekening in sapverw, voorstellende *een landschap bij onweder in den namiddag*, en toen dezelfde maatschappij ongeveer een jaar later *een winterlandschap bij maneschijn* tot prijsvraag opgaf, was het alweder Pieneman die de medaille behaalde. In 1805 viel hem dezelfde eervolle onderscheiding te beurt van dezelfde zijde, voor eene niet minder uitmuntende teekening in sapverw, *een landschap bij maneschijn met eene brandende schuur voorstellende.* Middelerwijl werden hem gouden medailles door de stads teeken-akademie voor schilderwerk naar het naakt levend model, en door de Leydsche akademie, voor eene historische compositie mede in olieverw, *Lysimachus, door Alexander gekwetst, wordt door dezen verbonden*, ten onderwerp hebbende.

Zijne eerste openbare betrekking was die van Eerste Leermeester aan de artillerie- en genie-school te Amersfoort. Eene andere beroeping naar Frankrijk, gedurende het tijdvak der overheersching wees hij af. In 1816 werd hij Directeur van het koninklijk kabinet te 's Hage. In 1820 Directeur der akademie van beeldende kunsten te Amsterdam en in 1844 Directeur van 's rijks museum. Inmiddels had hij den Professoralen titel ontvangen en de orde van den Nederl. Leeuw, en werd onder de leden der 4de klasse van het Konink. Nederl. Instituut, en van de Kon. Maatschappijen van Gend, Antwerpen en Brussel opgenomen. Later vereerde onze tegenwoordige Koning hem met het Kommandeurskruis der orde van de Eikenkroon.

De Heer A. van Lee leverde in het *Album voor Schoone Kunsten* eene lofwaardige bijdrage tot de kunstgeschiedenis van onzen tijd, door de voornaamste schilderstukken van den onsterfelijken kunstenaar zoowel uit historisch als aestetisch oogpunt te beschouwen.

Boven alles voorzeker munten zijne drie episodes uit het krijgsmansleven van den Prins van Oranje uit: *Hasselt*, *Quatrebras* en *Waterloo.*

UTRECHT, 11 April.

Op Donderdag ll. heeft de Hoogleeraar F. C. Donders de waardigheid van Rector Magnificus der Utrechtsche Hoogeschool overgedragen aan den Hoogleeraar G. J. Mulder, na het houden eener plegtige redevoering: *de justa necessitudine scientiam inter et artem medicam, et de utriusque juribus ac mutuis officiis*, d. i. over het verband tusschen geneeskundige wetenschap en praktijk, en over beider regten en wederkeerige pligten. Bij deze gelegenheid werden door den aftredenden Rector tevens de verschillende eerbewijzen, uit 's Konings naam, aan de bekroonden geschonken. Met bijzondere toejuiching werd de mededeeling begroet, dat Z. M. aan diegenen, welker verhandelingen een accessit was waardig gekeurd en die, zoo zij alleen in het strijdperk getreden waren, naar getuigenis der faculteiten, zeker met goud zouden zijn bekroond geworden, goedgunstiglijk eene zilveren medaille had toegekend. Onder het houden van gepaste toespraken werden achtereenvolgens door den aftredenden Rector uitgereikt: op de Theologische prijsvraag de gouden medaille aan den Heer van Leeuwen, Student te Utrecht, de zilveren aan den Heer Worst, Student te Leyden; op de Juridische prijsvraag de gouden medaille aan den Heer Telting, Student te Groningen, de zilveren aan den Heer Rinkes, Student te Leyden; op de prijsvraag uit de geschiedenis des vaderlands de gouden medaile aan den Heer Schaaff, Student te Groningen, de zilveren aan den Heer Henny, Student te Leyden; op de prijsvraag uit de oude geschiedenis de gouden medaille aan den Heer Du Rieu, Student te Leyden, de zilveren aan den Heer de Klerck, Student te Utrecht. — Des avonds namen al de bekroonden deel aan het feestmaal, door den aftredenden Rector Magnificus gegeven. (*Utr. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 April.

Z. M. de Koning heeft, bij besluit van heden, zijnen zoon, den Hertog van Brabant, bij gelegenheid dat deze zijne meerderjarigheid bereikt, op voordragt van het Ministerie, benoemd tot Grootkruis der orde van Leopold, en hem bevorderd tot Majoor der Infanterie. De Graaf van Vlaanderen is benoemd tot Majoor der Ruiterij. De Hertog van Brabant heeft zich heden met veel plegtigheid van Laken naar deze stad begeven, waar hij voor het eerst zitting in den Senaat genomen heeft. De Voorzitter, Prins de Ligne, heeft den Prins uit naam der vergadering bij eene aanspraak verwelkomd. Z. K. H. heeft daarop den eed op de Grondwet afgelegd, en den Voorzitter op hartelijke wijs beantwoord. Ter herinnering aan dezen dag is er een gedenkpenning geslagen. Onder de aanwezigen in den Senaat merkte men den Nederl. Gezant, Baron Gericke, op.

Des avonds is de stad algemeen verlicht geweest, voorts is er een gala vertooning gehouden in de ruime zaal van het Cirque die 4000 personen kan bevatten.

De Vlaamsche Maatschappij *Volksbeschaving*, heeft er voorstellingen gegeven van drie stukken, een uit het Duitsch en twee uit het Fransch vertaald. De Voorzitter de Heer Kats heeft de Prinsen bij hunne komst een aanspraak gehouden, waarin hij hen namens alle Vlaamsch sprekende Belgen bedankte voor dat bewijs van vaderlandsliefde. Ook is een bal gegeven op 't Stadhuis, en een maaltijd door den Senaat van 112 personen.

Des Zondags namiddags te half een ure is er door een talrijke geestelijkheid een Te Deum gezongen in de Gudulekerk, waarbij de Koning en zijne twee zonen onder een gehemelte plaats namen omringd door een grooten hofstoet. De berigten melden wie de solo's gezongen hebben, er schijnt geen woord te zijn gesproken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 April.

De Keizer is eenigzins lijdende, al de gehoorgevingen zijn eenige dagen uitgesteld.

— De tekst van den Pauselijken brief in de zaak van het dagblad *l'Univers* is eindelijk verschenen, en hoewel gunstig voor dat blad en ongunstig voor den Aartsbisschop, doet die brief geen stellige uitspraak.

Thans vindt men in de Parijsche bladen de volgende bekendmaking, gedagteekend van den 8sten dezer: »Wij, enz., Aartsbisschop van Parijs, kennis genomen hebbende van den rondgaanden brief door onzen H. Vader Paus Pius IX, onder dagteekening van den 21sten Maart 1853, aan de Kardinalen Bisschoppen en Aartsbisschoppen van Frankrijk gerigt; de daarin vervatte raadgevingen willende opvolgen, en van onzen kant zonder eenig voorbehoud in de bedoelingen van het Hoofd der Kerk willende treden; daardoor wenschende bij te dragen tot het bedaren der in den jongsten tijd opgerezen geschillen, en het hart van den H. Vader met blijdschap te vervullen, trekken uit eigen beweging in ons bevelschrift van den 17den Februarij 1853 vervat verbod in."

— Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Parijs onder dagteekening van den 9den dezer gemeld, dat de Fransche regering van haren Gezant te Rome kennisgeving heeft ontvangen van 's Pausen besluit om tijdens de krooning des Keizers niet in Frankrijk te komen; en dat de Bisschop van Orleans een mandement uitgevaardigd heeft, om zich en zijne min of meer Gallicaanschgezinde ambtgenooten te verdedigen tegen de verdenking, als of zij aan den H. Stoel minder verknocht zouden zijn.

— Volgens eene opgave in den *Moniteur* is de opbrengst der indirecte belastingen over 1854 geraamd op 343,310,000 fr. (waaronder voor de belasting op de dranken 120 millioen; opbrengst van den verkoop van tabak 138 millioen; die der in- en uitgaande regten op 180,539,000 fr.; die der directe belastingen op 330,769,742 fr. (waaronder 264,345,193 fr. voor grondbelasting; 63,782,941 fr. voor personeel en meubilair; 37,837,111 fr. voor deuren- en venstergeld; 52,004,547 voor patentregt).

— Onder de werklieden heerscht groote ontevredenheid over de steeds rijzende huren der woningen, het gevolg van het veel afbreken van huizen in de stad. Ook de levensmiddelen zijn duurder dan voor 1848. Men is niet geheel zonder vrees voor deze stemming bij de werklieden.

— Men gaat nog voort met inhechtenisnemingen van lieden der Democratische partij.

SARDINIE.

TURYN, 4 April.

De algemeene stemming hier in alle klassen en kringen is zoo tegen Oostenrijk verbitterd, dat de hartstogtelijkheid der Turynsche drukpers slechts als een getrouwe echo der volksmeening beschouwd kan worden en de Regering zulks niet alleen door de vingeren ziet; maar zelfs gedoogt dat zelfs de

clericale bladen, die vroeger zoo zeer naar de Oostenrijksche zijde overhelden, veroordeelen de in Lombardye genomen maatregelen, de vonnissen der krijgsraden, de inbeslagneming der goederen, de belemmering van het verkeer enz. in scherpe bewoordingen. Daaruit blijkt genoegzaam dat tegenover Oostenrijk alle partijzucht alhier verdwijnt. Het is van belang dit feit op te merken, want daarop berust in de tegenwoordige omstandigheden de geheele kracht der Piemontesche Regering. Sedert het voorjaar van 1848 en den oorlogstijd is de algemeene denkwijze nooit eenstemmiger en het nationale gevoel der Piemontesen nooit sterker en meer opgewekt geweest, dan tegenwoordig.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 4 April.

Heden zijn een groot aantal personen, zoo volwassenen als kinderen, wegens het dragen van hoeden met breede randen (die als eene oproerleus beschouwd worden) door de gendarmerie aangehouden en naar het policie-bureau gebragt, waar de hoeden verbeurd verklaard en de aangehoudenen deels bloots-hoofds, deels van een ander hoofddeksel voorzien terstond weder vrijgelaten werden. Deze maatregel heeft vrij wat opschudding verwekt.

RUSLAND.

PETERSBURG, 8 April.

In de volgende week zal de krijgsraad alhier zitting houden, om de zaak te behandelen der leden van het committé der invaliden-kas. De som, welke uit die kas ontvreemd is en waaromtrent de leden van het committé teregt zullen staan, bedraagt niet minder dan 1,125,000 zilveren roebels.

ZUID-AFRIKA.

In een der met de jongste Kaapsche post ontvangen dagbladen van Natal leest men het volgende:

Te Vrijburg, de hoofdstad van het jeugdige gemeenebest aan gene zijde der Vaalrivier, is dezer dagen door een aantal burgers een openlijk gastmaal aangerigt ter eere van den Heer Praetorius, die als Kommandant-Generaal aan het hoofd staat van den zoogenaamden krijgsraad of de uitvoerende magt der republiek. Op dit feestmaal werd door den Voorzitter aan den Heer Praetorius een gouden gedenkpenning aangeboden, met het wapen der republiek en aan de keerzijde dit opschrift: »Aan den vaderlander, Kommandant-Generaal Praetorius, aangeboden door de burgers der Transvaal-republiek, tot erkentenis der groote diensten die hij aan de uitgeweken Nederlandsche Boeren heeft bewezen." Zoo velen van zijne medeburgers hadden, zeide de Voorzitter, aan deze openlijke betuiging van erkentelijkheid willen deelnemen, dat reeds meer geld dan voor de bekostiging van den penning vereischt werd, bijeengebragt was.

De Heer Praetorius met blijdschap het huldebewijs aannemende, sprak daarbij over den toestand en de vooruitzigten van den jongen Staat. Hij deelde onder anderen mede, dat een geestelijke uit Nederland voor de dienst in de Transvaalsche Gereformeerde kerk overgekomen, zich reeds in de Kaapstad bevond; dat een geneeskundige zijne drukke praktijk te Pietermaritzburg wilde opgeven en zich te Vrijburg nederzetten; dat ook een onder de Boeren gunstig bekend regtsgeleerde een gelijk besluit had genomen; dat Vrijburg niet alleen weldra geneeskundigen bijstand en regtsgeleerden raad, maar ook eene vrije drukpers zoude hebben, daar iemand aanstalten maakte om er eene drukkerij en een dagblad op te rigten, zijnde het reeds meermalen gebleken, hoe zeer een dagblad behoefte was voor de republiek tot afwering van verkeerde voorstellingen, die men omtrent hare aangelegenheden onder de Engelschen mogt willen verspreiden.

Het boven bedoelde dagblad van Natal bevat onderscheiden bijzonderheden waaruit blijkt dat dit gedeelte van het Britsche gebied in Zuid-Afrika, in welvaart toeneemt, en dat, hoe jeugdig eene kolonie het nog zij, hare rijke hulpbronnen reeds beginnen te vloeijen. Zij geniet onafgebroken orde en rust; de betrekkingen tusschen de inlanders, de landbouwers van oud-Hollandsche afkomst, en de Britsche overheden is er door geen ernstige oneenigheden gestoord. De productie van wol en van vee neemt toe, en de teelt van katoen, suikerriet en andere tropische producten is er met aanvankelijk goeden uitslag beproefd; terwijl men er ijzererts en steenkoollagen meent gevonden te hebben wier bewerking voordeel belooft. De staat der in 1852 geïnde tolregten getuigt van dien gunstigen toestand der volkplanting, en bewijst dat zij in dat jaar ruim tweemaal zooveel uitgevoerd en minder ingevoerd heeft dan in 1851.

— De *Amst. Cour.* bevat omtrent die volkplanters een zeer lezenswaardig stuk, waaruit wij hier het volgende overnemen:

Het is nu twee eeuwen dat de Kaap-kolonie door de Nederlanders werd gesticht. Eene halve eeuw geleden, bemagtigden de Engelschen dien zuidhoek, welke hun in 1814 in eigendom werd afgestaan.

Voor de kolonisten van Zuid-Afrika was dat eene hoogst grievende teleurstelling. De ontevredenheid der Kaapsche bevolking werd tot verbittering, toen de Engelsche emancipatie-wet die menschen van hunne slaven beroofde, zonder gepaste schadeloosstelling en door de vuige winzucht der Engelsche kooplieden, die aan de Kaffers wapenen, buskruid en sterke dranken voor hoornvee verruilden. Door een en ander werd bij die wilden oorlogszucht opgewekt, roofzucht gevoed en aangekweekt.

In dier voege ontwikkelde zich, gedurende het laatste vierde eener eeuw, bij de groote meerderheid der kolonisten een' geest van verzet en rusteloosheid, van onverschilligheid jegens het erf der vaderen, waarop zij het eerste levenslicht hadden aanschouwd, gepaard aan warmere gehechtheid onderling en eene zucht tot verbroedering en aaneensluiting. Zoo wordt het begrijpelijk, dat de een zijne vaderlijke landhoeve in de nabijheid der Kaapstad verlaat, om naar het verre N.-Oosten der kolonie te vertrekken, ten einde de zekerheid te hebben zich van den zetel van het Britsch bestuur te verwijderen. Dáár vindt men het juk van den vreemdeling ondragelijk, verlaat de kolonie, om in de wildernissen, tegen verscheurend gedierte en bloeddorstige horden kampende, zich een nieuw vaderland te zoeken. In weêrwil van verraderlijken aanval, en ontbering, en volslagen gebrek, door die verhuizers of trek-boeren ondervonden, worden zij steeds door nieuwe drommen van magen en vrienden gevolgd, die met vrouwen, kinderen en vee, denzelfden weg inslaan, en met talrijke karavanen naar het noorden en noord-oosten trekken.

Zij, die tot over de Vaal-rivier waren geweken, mogten het tweede eeuwgetijde der kolonisatie van Zuid-Afrika vieren, als bewoners van een onafhankelijk gebied, want niet enkel Portugal, ook Groot-Brittannië had hunne onafhankelijkheid, benoorden de Vaal-rivier, erkend.

Even als onder de Nederlandsche afstammelingen in Zuid-Afrika zich in de laatste 25 jaren de zucht tot onderlinge verbroedering meer en meer heeft ontwikkeld, evenzoo heeft eene warmere genegenheid voor Nederland onder hen wortel geschoten. Nimmer werd dit meer zigtbaar dan toen, omstreeks den tijd van het eeuwfeest, een gerucht in omloop kwam, als zou door Groot-Brittannië de kolonie aan Nederland worden afgestaan.

Onze stamgenooten in Zuid-Afrika verdienen niet enkel onze levendige belangstelling, maar zijn onze krachtdadige ondersteuning allezins waardig. Die ondersteuning kan hun gemakkelijk geschonken worden. — Wat toch verlangen, wat behoeven zij? Nederlanders verlangen zij, broeders uit het oude moederland, mannen, die in hun vak bekwaam, een deugdzaam gedrag aan echte godsdienstige beginselen paren.

Waar men in Zuid-Afrika komt, overal hoort men dien wensch uiten. In de steden, onder de beschaafde standen, walgt men van de vrije kleurlingen en Kaffers. Onzindelijkheid, onbekwaamheid, verregaande traagheid, en nog erger, is het waardoor de meesten van deze zich onderscheiden. Aan ambachtslieden is allerwege gebrek, en de weinige Engelschen, die zich als zoodanig voordoen, mishagen algemeen door hunne aanmatigingen. En toch, men moet zich met hen behelpen. Op het platteland, de geheele kolonie door, en over de Oranje-rivier, is eene groote, dringende behoefte aan boerenarbeiders, boerenmeiden, aan huisgezinnen met de zuivelbereiding bekend, aan herders en veehoeders. In de souvereiniteit, in de trans-Vaalsche republiek zullen allen, die de Hervormde godsdienst zijn toegedaan, met braafheid en bekwaamheid zijn toegerust, geen scheurmakers of tweedragtstokers zijnde, met open armen worden ontvangen. De landbouwer en de veeboer, de handwerksman en de fabriekant, vindt daar ruimschoots gelegenheid tot nuttige en voordeelige werkzaamheid. — Hoe treurig zou het voor onze stamgenooten in Zuid-Afrika wezen, indien zij in wenschen, in verwachtingen zoo billijk, door traagheid of onverschilligheid dezerzijds mogten worden teleurgesteld!

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, dat, ingevolge Art. 265 der Gemeentewet, de Gemeenteraad in zijne Vergadering van heden, het Kohier van den omslag voor het onderhoud der Lantaarnen, Brandspuiten en Nachtwachten, voor het jaar 1853, heeft vastgesteld en hetzelve alsnog ter Secretarie dezer Gemeente, gedurende *acht* dagen, voor een ieder ter lezing is nedergelegd; terwijl binnen dien tijd, elk op het Kohier aangeslagene, krachtens de 5de zinsnede van bovengenoemd wetsartikel, zijne bezwaren tegen den aanslag, bij verzoekschrift, op ongezegeld papier bij Gedeputeerde Staten dezer Provincie kan inbrengen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 11 April 1853. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 11^{den} Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 23) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 12^{den} dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z^{r}. M^{s}. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 11^{den} en 12^{den} April
» » II, » » 13^{den} en 14^{den} April.
» » III, » » 15^{den}, 18^{den} en 19^{den} April.
» » IV, » » 20sten, 21sten, 22sten en 25sten April.
» » V, » » 26sten, 27sten, 28sten, 29sten April en op den 2^{den} Mei.
» » VI, » » 3^{den}, 4^{den}, 6^{den}, 9^{den}, 10^{den}, 11^{den} en 12^{den} Mei.
» » VII, » » 13^{den}, 18^{den}, 19^{den}, 20sten, 23sten, 24sten, en 25sten Mei.
» » VIII, » » 26sten, 27sten, 30sten en 31sten Mei.
Het Buitenwijk op den 1sten en 2^{den} Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 1sten April,
» V en VI, op den 4^{den} April,
» VII en VIII, op den 5^{den} April,

Voor de Medicinale-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,
» V en VI, op den 7den April,
» VII en VIII, op den 8sten April,
telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschouwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk, wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1853, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter **Y**.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 17 Maart 1853. De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris, V. PUTTKAMMER

Ten behoeve der ongelukkige fatsoenlijke Weduwe te *Silvolde* en voor de opvoeding harer Kinderen is tot heden toe door mij in dank ontvangen: van Prof. S. een Coupon ƒ14.85; van Dr. B. ƒ2.00; van N. N. door Prof. Rutgers eene Coupon ƒ4.95; van N. Z. door den Heer Kluit, een Muntbillet ƒ10.00; van L. L. te Leiden, een Muntbillet ƒ10.00; van Professoren, volgens inschrijving ƒ127.00, te zamen uitmakende ƒ168.80. Haar belang zij nogmaals dringend aanbevolen.

LEYDEN, 10 April 1853. N. C. KIST.

ADVERTENTIEN.

Op den 7den April 1853 is te 's HAGE in den ouderdom van ruim 60 jaren overleden, mijne geliefde Moeder Vrouwe ELISABETH ADRIANE RANT, geboren KERCKHOFF, diep betreurd door al hare Betrekkingen.

L. M. A. RANT,
LEYDEN, 13 April 1853. 2de *Luiten. Kwartierm.*

Heden overleed na eene korte ongesteldheid in den ouderdom van 67 jaren, JOHANNES BRUGMAN, geliefde Echtgenoot van
ANTJE VAN EGMOND,
LEYDERDORP, 8 April 1853. Wed. J. BRUGMAN.

Op den 10den April 1853, overleed te LEYDEN Vrouwe SUSANNA WEVERINGH, Weduwe PIETER PAMA DE KENNENAER, na eene zeer korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 86 jaren.

De Ondergeteekende betuigt zijnen dank voor de belangstelling hem bij de Metalling zijner Echtgenoot bewezen.

A. J. ZUUR.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming bij het overlijden mijner dierbare Echtgenoote bewezen, betuig ik bij deze, ook namens mijne Kinderen en Familie, mijnen hartelijksten dank.

LEYDEN, 12 April 1853. P. QUANT.

Het **KANTOOR** van A. L. REIMERINGER, *Commissionnair in Effecten*, is **Verplaatst** naar den Nieuwen Rijn, bij de Visbrug, Wijk VII. No. 16.

Ter opleiding in het vak van **TABAK**, verlangt men als Leerling, een JONGELING van de P. G. Adres met *franco* Brieven onder Letter H, bij de Boekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK.

PARASOLS EN PARAPLUIES FABRIEK
op de Aalmarkt te Leyden.

De Ondergeteekende maakt aan de geëerde Dames bekend, dat hij thans van een groot en fraai assortiment **PARASOLS** is voorzien, van de nieuwste Dessins.

J. GUBBI.

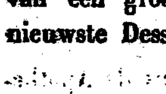

Door bijzondere gelegenheid *uit de Hand te Koop* eene brillante en sterk toongevende 6½ Octaaf Fransch **PIANINO**, met Metalieken **Klankbodem**. Te bevragen aan het Bureau dezer Courant.

Men vraagt tegen 1o Mei op eenen goeden stand binnen of in den omtrek der Stad *Leyden*, twee à drie **Ongemeubeleerde Kamers** met de **Bediening**. Adres ten spoedigste onder Letter **H**. bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, Breedestraat alhier.

De extra kapitale Heeren HOFSTEDE **Raadwijk**, bij *Alphen*, zal Publiek worden Verkocht, eerst in perceelen, daarna in massa, breeder op de aangeplakte Billetten duidelijk omschreven. De Inzet is op Zaturdag den 23sten April 1853 en de Afslag op Maandag den 2den Mei 1853, beide des voormiddags te *half elf* ure in het Logement *St. Joris*, te *Alphen*, ten overstaan van den Notaris C. VAN DER LEE, residerende te *Aarlanderveen*, bij wien, als ook bij den Heer G. G. VAN DEN ANDEL, Secretaris te *Vreeland*, **Raadwijk** in Massa *uit de Hand te Koop* te bevragen is.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 16den April 1853 bij Opveiling, en op Zaturdag den 23sten April 1853 bij Afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure van de volgende Percelen te *Leyden*:

No. 1. Een PAKHUIS, GEBOUW EN ERF, waarin de *Steenkolen-Affaire* wordt uitgeoefend, met een goed onderhouden en welingerigte Bovenwoning, eenen afzonderlijken opgang aan de straat hebbende, met eene groote Voorkamer en eene kleine daarnaast en eene Achterkamer, alle Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Regen- en Welwaterspomp, eene groote ruime Droogzolder en verdere Commoditeiten, staande en gelegen aan het Steenschuur, Wijk I. No. 522 en 522a.

No. 2. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS EN ERF met zes zoo Beneden- als Bovenkamers, alle Behangen, waarvan vier met Stookplaatsen voorzien, Keuken, Kelder, Plaats en verdere Commoditeiten, staande en gelegen aan den Delftschen Vliet, Wijk I. No. 534.

En nog op Regterlijke Authorisatie.

No. 3. Een hecht en sterk HUIS EN ERVE, waarin sedert vele jaren de *Tappers-Affaire* is uitgeoefend, staande en gelegen op de Turfmarkt, Wijk VI. No. 1262.

Welke Percelen met den 1sten Mei 1853 kunnen worden aanvaard; en bezigtigd daags vóór en op den dag der Veiling en Afslag en de beide eerste Percelen bovendien op andere dagen, mits aan de Bewoners vooraf belet vragende.

Terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG, 11 April.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64 1/4	65	64 9/16
Dito Certificaten	» 3	»	76 1/8	76 1/4	76 1/4
Dito dito	» 4	»	95 1/4	95 1/2	95 1/2
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	95 1/4	95 5/8	95 1/2
Dito Holl. Spoorweg		»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	102	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	103 1/2	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	108 1/4	108 7/8	108 1/2
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	107	107 1/2	108
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	96 7/8	—	—
Dito 1840	» 4	»	92 3/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	92	92 9/16	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	ƒ	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	87 1/2	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	24	24 1/4	24 1/2
Dito Obligatiën	» 3	»	47 5/8	47 7/8	47 5/8
Dito Binnenl. à 6 fn.	» 3	»	42 3/4	43 1/2	[illegible]
Bewijzen Coupons			6 7/16	7 1/8	6 7/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 2½	»	70 1/2	—	—
Dito Metall.	» 5	»	81 9/16	81 1/4	—
Dito Nieuwe	» 5	»	93 1/4	93 5/8	—
Dito 1847	» 2½	»	41 13/16	42 1/16	—
BELGIE, Banc.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	52 5/8	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	99 1/2	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	42 1/4	42 3/8	42 5/16
Dito dito	» 4	»	39 7/8	40 1/8	40 5/16
VENEZUELA,	» 3½	»	40 3/8	—	—
MEXICO,	» 5	»	27 1/8	27 3/16	27 1/8
AMERIKA, Bankactiën			5 1/4	5 5/16	5 1/16

Grieken 7¼ 7 7/16.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.
De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.80 à 90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 10.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(Behoorende bij de Leydsche Courant van 13 April 1853, N°. 44)

Zitting van 11 April.

Afwezig de Heeren A. Hartevelt, Prof. H. Cock, Mr. G. P. van Onteren, H. P. C. Stoffels en A. C. Leembruggen.

De Notulen der vorige Vergadering zijn gelezen en vastgesteld.

De Burgemeester heeft mededeeling gedaan van de volgende ingekomen stukken, als:

1°. Eene missive van het Raadslid Mr. H. Gevers van den 8 dezer maand, waarbij deze persisteert in het door hem genomen besluit om te bedanken als Commissaris van dezer Stads-Bank van Leening.

Is besloten deze aan te nemen voor notificatie, en om voorts Commissarissen van genoemde Bank uit te noodigen, voor de door het bedanken van de HH. Leembruggen en Gevers ontstane vacaturen eene nieuwe voordragt in te zenden.

2°. Eene missive van Vrouwen Regentessen van het Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis van den 4 dezer maand, kennisgevende van het overlijden van hare Medeeregentesse Vrouwe J. M. de Jong, Weduwe van den Heer W. H. Munting, en verder daarbij mededeelende, dat zij zich voorstellen tot de vervulling dier vacature eene voordragt te doen.

Aangenomen voor kennisgeving.

Verder zijn door den Burgemeester de navolgende stukken overgelegd sedert de laatste vergadering ingekomen.

1°. Eene voordragt van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt ter vervulling der in dat Collegie bestaande vacature.

Nederleggen in de Leeskamer.

2°. Een adres van Dr. J. A. C. Oudemans, houdende het verzoek om met 1°. September a. s. uit zijne betrekking als docent aan het Stedelijk Gymnasium te worden ontslagen.

Gesteld in handen van Curatoren ten fine van berigt en raad.

3°. Een adres van J. A. Zuur c. s, Commissarissen van de schroefstoombootdienst op Amsterdam, verzoekende eene legplaats voor hunne boot, en om bij onvoorziene toevallen de boom aan de Zijlpoort na poortsluiten te mogen passeren.

Door den Burgemeester wordt voorgesteld op dit adres, als behoorende tot de bemoeijingen van het dagelijksch bestuur, over te gaan, tot de orde van den dag, en wordt hiertoe besloten.

4°. De rekening van Bestuurders van het Werkhuis over 1852.

Ten fine van berigt en raad gesteld in handen der Commissie van Finantie.

Door het lid de Moen wordt hieromtrent voorgesteld, om uithoofde de voorsteller en het lid Krantz, zijn *en* leden van de Commissie van Finantie, *en* van het Bestuur over het Werkhuis, nog twee leden uit dezen Raad den Heer Lisman toe te voegen, ten einde in dit geval eene Commissie ad hoc uit te maken. Waarop door den Burgemeester is voorgesteld dit punt te behandelen, na het 3de aan de orde van den dag gestelde onderwerp.

5°. Een adres van den 1sten Commissaris van Policie W. Kemna Jr. aan den Koning ingediend, daarbij verzoekende verhooging zijner jaarwedde; welk adres bij dispositie van den Commissaris des Konings in deze provincie dd. 12 Maart jl. gesteld is in handen van Burgemeester en Wethouders om na verhoor van den Gemeenteraad, daarop te dienen van berigt en raad.

Nederlegging in de Leeskamer, terwijl nog door den Voorzitter is medegedeeld, dat omtrent dit onderwerp door Burgemeester en Wethouders eene voordragt aan dezen Raad zal worden ingediend.

Aan de orde der beraadslaging zijn alsnu de volgende onderwerpen, als:

1°. Het voorstel van het lid Lisman omtrent de prioriteit van rapporten op voordragten, van den navolgenden inhoud:

»Of een rapport van eene Commissie ad hoc op een' in hare handen gestelde voordragt, in het geval dat dit rapport bij meerderheid genomen zich niet confirmeert met de voordragt, vóór de voordragt zelve in stemming behoort te worden gebragt *al of niet.*" En wordt hetzelve na deliberatie in rondvraag gebragt en met 18 tegen 2 stemmen ontkennend beantwoord; tegen de leden le Poole en Lisman.

2°. Het Kohier van het Lantaarn- en Brandspuitengeld voor deze gemeente dienst 1853.

Hetwelk met algemeene stemmen is vastgesteld.

3°. De benoeming van een Stads-Doctor.

Nadat de leden Olivier, Lezwyn en van Kaathoven waren aangewezen, om met den Burgemeester het bureau van stemopneming uit te maken, is men tot de stemming hiervoor overgegaan, waarbij met 20 billetten zijn uitgebragt: op de HH. Dr. C. ter Laag 18, J. H. Schrant 1 en J. L. van Praag 1 stemmen.

Zoodat als Stads-Doctor is benoemd: de Heer Dr. Christophilus ter Laag.

Alsnu is ten 4e aan de orde het voorstel van het lid de Moen, om aan den Heer Lisman nog twee leden uit dezen Raad toe te voegen, ten einde eene Commissie ad hoc uit te maken tot onderzoek der rekening van Bestuurders van het Werkhuis over 1852. Waartoe door de Vergadering bij stemming zijn benoemd: de Heeren le Poole en Gevers, die zich deze Commissie hebben laten welgevallen.

Zijnde de stemming geweest als volgt: de leden le Poole 7, Gevers 7, Bake 6, ten Sande 5, Lezwyn 4, Ysselsteyn 2, Bucaille 2, Olivier 2, Sikkel Groos 1, Adriaans 1 en Siegenbeek 1 stemmen.

6°. De voortzetting der deliberatiën over de verordening op de verdeeling der gemeente in wijken en gebuurten en op het bestuur van deze (te beginnen met art. 25)

De leden Adriaans, van der Hoeven, van Kaathoven en le Poole verlaten de Vergadering.

Art 25. Op dit artikel wordt voorgesteld door het lid Taets van Amerongen om hetzelve geheel weg te laten, en door het lid Luzac om daaruit weg te laten de woorden: »*als Heer of Raad der gebuurte.*" — Na eenige deliberatie wordt door den Burgemeester op verzoek van den Heer Taets van Amerongen, in rondvraag gebragt of de Raad zich *al of niet* kan vereenigen met het in dit art. uitgedrukte principe dat door de Heeren en Raden der gebuurte den eed zal worden afgelegd. — Hetwelk met 11 tegen 5 stemmen is verworpen. Waarop alsnu op voorstel van den Burgemeester met algemeene stemmen wordt besloten de Commissie van redactie uit te noodigen, eene nieuwe redactie voor § 6 der Verordening in te dienen.

Art. 29. (Het lid Ysselsteyn verlaat de Vergadering).

Bij de deliberatiën over dit art. wordt door het lid Groos de bedenking geopperd of de daarin uitgedrukte som van *f* 20.— voor sommige gebuurten niet te weinig is, waarop wordt goedgevonden hiervoor voor al de gebuurten ééne som te bepalen, waarvan de verdeeling aan Burgemeester en Wethouders zal worden overgelaten. — Hierna door het lid Lezwyn voorgesteld zijnde de som te bepalen op *f* 1200.— en door het lid van der Boon Mesch op hoogstens *f* 1000.— wordt bij de verdere deliberatien besloten ook dit art. weder aan de Commissie te renvoijeren, ten einde hieromtrent een voorstel aan den Raad te doen; nadat alvorens bij rondvraag met 11 tegen 4 stemmen was besloten, hiervoor eene som van hoogstens *f* 1000.— vast te stellen.

Tegen de HH. Sikkel Groos, Krantz, Lisman en de Moen.

Waarna de Vergadering tot nadere bijeenroeping is gesloten.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.